

Polskie plakaty

Wystawa prezentuje wybór ponad stu plakatów 41 polskich projektantów, które towarzyszyły wystawom organizowanym przez łódzkie Biuro Wystaw Artystycznych w latach 1964-1979. Ekspozycja wzbogacona jest także o archiwalne zdjęcia z poszczególnych projektów, którym towarzyszyła oprawa graficzna (katalog, plakat, folder) wybranych autorów. Przedstawiamy ówczesną czołówkę łódzkich artystów projektantów, ściśle współpracujących z łódzkim BWA, które „prezentowało w ciągu zaledwie pięciu lat (1974-79) twórczość tak ważnych dla kultury polskiej artystów, jak: Henryk Stażewski, Anna Güntner, Teresa Tyszkiewicz, Stefan Gierowski, Zdzisław Beksiński, Jan Lebenstein, Zbigniew Dłubak, Antoni Starczewski, Magdalena Abakanowicz.

Obecny projekt przywołuje także indywidualne wystawy artystów – pedagogów łódzkiej PWSSP. Ich twórczość i działalność pedagogiczna tworzyła historię i rangę łódzkiej Uczelni. Na tej liście są tak ważne dla Akademii Sztuk Pięknych postacie jak: Teresa Tyszkiewicz, Lech Kunka, Antoni Starczewski, Tomasz Jaśkiewicz, Andrzej Szonert, Tadeusz Wolański, Zbigniew Dłubak, Leszek Rózga, Benon Liberski, Andrzej Kabała, Tadeusz Śliwiński, Marian Kępiński, Andrzej Sadowski, Grzegorz Sztabiński, Benon Liberski, Andrzej Gieraga, Ryszard Hunger, Wiesław Garboliński.

Plakaty obecne na wystawie reprezentują różne stylistyki. Pierwszy – autorstwa Romualda Płonki z 1964 i drugi autorstwa Wiesława Czapskiego z 1969 roku (oba do wystaw okręgu łódzkiego ZPAP) czy plakat Waldemara Świerzego z 1977, przedstawiający portret Benona Liberskiego do jego wystawy indywidualnej, nawiązują do stylistyki typowej dla malarstwa materii czy informelu lat 50. i 60. XX wieku. Jest też jeden przykład zaczerpnięty z idei ready-made i pop-artu – to plakat Janusza Wiktorowskiego z 1970 roku do dorocznej wystawy okręgowej ZPAP. Znaczna część zbioru zawiera plakaty, w których projektanci wykorzystali wybrane dzieło artysty lub jego fragment do opracowania projektu, jak np. w plakat�ch do wystaw: Jerzego Krawczyka, Zbigniewa Dłubaka, Zdzisława Beksińskiego, Anny Güntner, Jana Lebensteina, Magdaleny Abakanowicz czy Teresy Tyszkiewicz. Jest też kilka ciekawych przykładów wykorzystania fotografii jako głównego medium w plakacie. W tamtych czasach technologicznie nie było to łatwe zadanie dla projektantów, gdyż trzeba było sprawnie posługiwać się trudną technologią fotografii analogowej. W kolekcji ten nurt reprezentują np. dwa plakaty Andrzeja Pukaczewskiego (z lat 1971, 1979), plakat do wystawy prac studentów PWSFTviT z 1973 roku, plakat pt. "Fotografia jako sztuka – sztuka jako fotografia" (1977) czy projekt Piotra Bojanowskiego i Mariusza Łukawskiego do wystawy "Denisiuk&Wolański. Fototyposfera A" (1976).

Szczególne miejsce w tej kolekcji zajmują plakaty duetu Balicki & Łabęcki. Ich projekty stały się częścią historii plakatu (nie tylko polskiego). Na tej wystawie reprezentują ważny i dominujący nurt widoczny w tej kolekcji, geometryczno-abstrakcyjny. Projekty Bogusława Balickiego i Stanisława Łabęckiego to tak naprawdę jedyne w tamtych czasach w Polsce przykłady związane z bardzo radykalnymi i minimalistycznymi ideami twórców tzw. Szwajcarskiej Szkoły Graficznej lat 50. i 60. Podobne założenia stylistyczne w łódzkiej kolekcji reprezentują również plakaty Jerzego Trelińskiego (1971) czy Jerzego Jędrzejczaka (1971). Warto przy tej okazji zaznaczyć, że właśnie te tendencje, wywodzące się jeszcze z międzywojennego modernizmu Kobro i Strzezińskiego, a także twórczość duetu Balicki & Łabęcki miały znaczący wpływ na to, co obecnie można określić jako łódzką szkołę projektowania graficznego”.

Mariusz Łukawski, fragmenty tekstu do katalogu wystawy

Artyści, których plakaty są prezentowane:

Jan Jaromir Aleksion, Bogusław Balicki, Piotr Bojanowski, Marek Czajkowski, Wiesław Czapski, Wojciech Dąbrowski, Wiktor Górka, Andrzej Grun, Jan Gruszczyński, Ryszard Kuba Grzybowski, Zofia Jeżowska, Jerzy Jędrzejczak, Wiesław Karolak, Benon Liberski, Stanisław Łabęcki, Adam Łowczycki, Mariusz Łukawski, Antoni Mikołajczyk, Włodzimierz Morawski, Marian Nowiński, Ireneusz Pierzgalski, Romuald Płonka, Henryk Płóciennik, Andrzej Pukaczewski, Andrzej Rajch, Leszek Różga, Zygmunt Seroka, Jacek Sierociński, Andrzej Smoczyński, Ewa Stanisławska-Balicka, Andrzej Szonert, Waldemar Świerzy, Jerzy Trelński, Jerzy Treutler, Paweł Udorowiecki, Marek Wagner, Jerzy Wajdowicz, Zdzisław Walter, Janusz Wiktorowski, Janusz Wysocki, Jan Zieliński